

Uudistuvat Kanta-palvelut

Sosiaali- ja terveydehuollon ATK-päivät 2022

Pirjo Vuorikallas, Kela
@PVuorikallas

Kan
ta

Sisällys

1. Kanta-palvelut nyt
2. Yhteistyö – case koronatodistukset
3. Käytettävyys – case kohti tietokomponentteja
4. Luotettavuus – case Omakanta
5. Tulevaisuus – Kanta-tiekartat

Kanta – innovaatio, joka kattaa koko Suomen

Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot saatavilla yli alue- ja organisaatorajojen

Omakannasta tietoja voi katsoa ajasta ja paikasta riippumatta turvallisesti.

Kansainvälinen suunnannäyttäjä sote-tiedonhallinnan ja -digitalisaation kehittämisessä.

Ajantasaiset tiedot tukevat **sote- ja apteekkialan ammattilaisten työtä.**

Kanta-tietojen käyttö **tutkimuksessa ja tiedolla johtamisessa** hyödyttää koko yhteiskuntaa.

Mitä tietoa Kannasta löytyy?

Potilastiedon arkisto

- Potilasasiakirjoissa olevat hoitotiedot, mm.
  - kertomustekstit
  - tutkimusten tiedot (esim. laboratorio, kuvantaminen)
  - todistukset ja lausunnot
- Suostumukset, kiellot, tahdonilmaisut
- Keskeisten terveystietojen koosteet (esim. riskitiedot, diagnoosit)

Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto

- Asiakkuuden perustiedot
- Asiakasasiakirjat, mm.
    - asiakaskertomukset
    - sosiaalihuollon päätökset ja lausunnot
    - palvelutarpeen-arvioinnit ja asiakassuunnitelmat
  - Suostumukset, kiellot, tahdonilmaukset

Reseptipalvelu

- Reseptien toimitustiedot apteekkeista
- Reseptien uusimispyynnöt
- Reseptien korjaukset ja mitätöinnit
- Apteekkien reseptien toimitusvaraukset
- Ulkomailla tehdyt reseptien toimitukset

Omakanta

- Terveystiedot ja reseptit
- Elinluovutus- ja hoitotahto
- Suostumukset ja kiellot
- Terveystietojen luovutusten lokitiedot
- Toisen puolesta asiointi
- Hyvinvointitietoihin itse tallennettu tieto

Omatietovaranto

- Itse tehtyjen mittausten tiedot
- Kansalaisen itse tuottamat hyvinvointitiedot
- Terveyskyselyt ja vastaukset

Kuva-aineistojen arkisto

- EKG- ja kuvantamistutkimukset

Lääketietokanta

- Valmisteiden perustiedot
- Lääkevaihtotiedot
- Hinnat
- Korvattavuustiedot

Asiakas- ja potilastiedot Kanta-palvelussa

KÄYTÖSSÄ
VALTAKUNNALLISESTI

JULKINEN
TERVEYDENHUOLTO

100 %

POTILASTIEDOT

2,7 mrd.

asiakirjaa 6,4 miljoonasta
henkilöstä

10 x

Tiedon liikkuvuus
organisaatioiden välillä on
kasvanut 10-kertaiseksi
neljässä vuodessa.

JULKINEN
SOSIAALIHUOLTO NYT

70%

100 % vuonna 2024

SOSIAALIHUOLLON
ASIAKASTIEDOT

18,5 milj.

asiakirjaa 0,7 miljoonasta
henkilöstä

Tietoa haetaan
toisesta organisaatiosta

3 milj.

kertaa kuukaudessa.

APTEEKIT

100 %

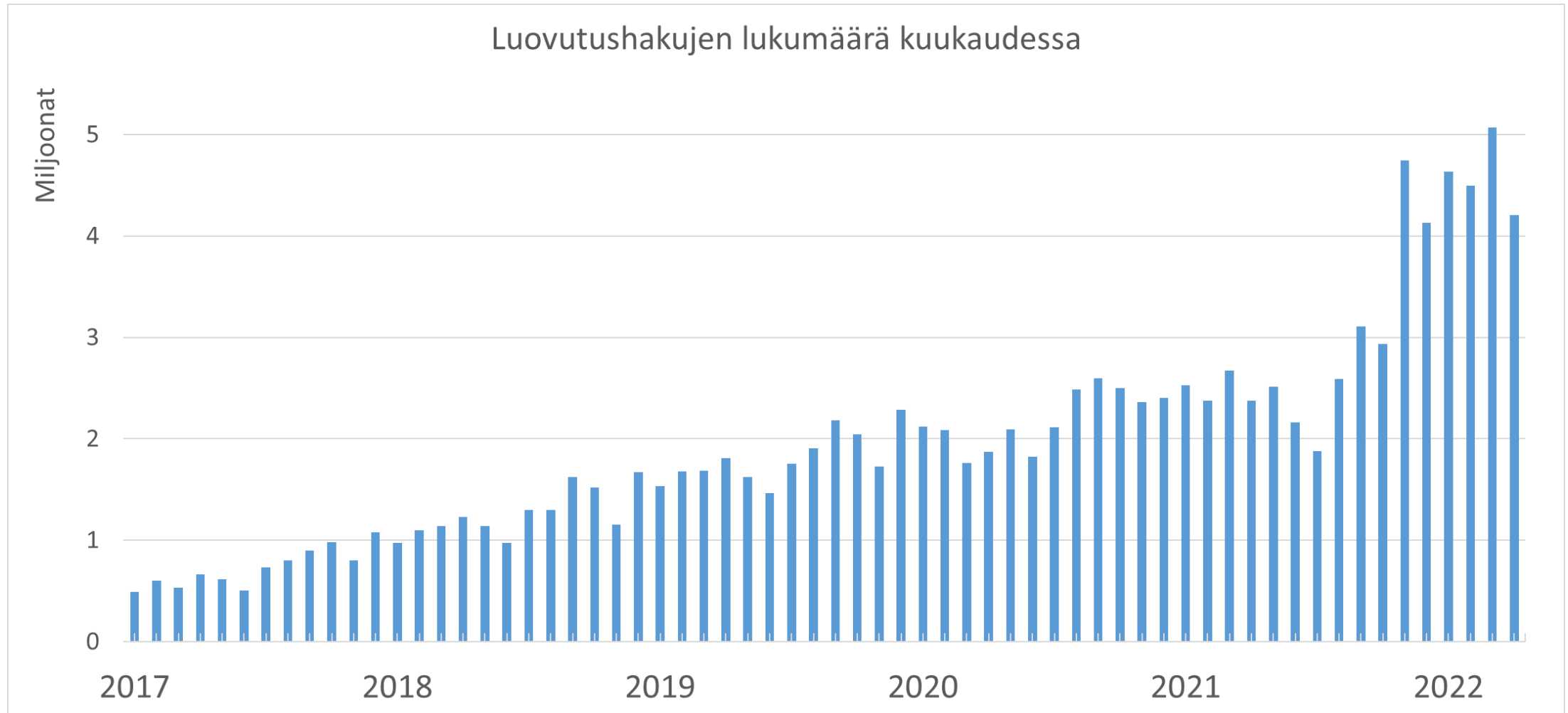

SÄHKÖISET RESEPTIT

27,1 milj.

Yli 2 milj./kk

Potilastiedon arkistohaut toisen organisaation rekisteristä (luovutushaku) ovat kasvaneet merkittävästi 5 vuodessa

Asiakastyytyväisyys sote-organisaatioissa on hyvällä tasolla

Erittäin tai melko tyytyväisiä
Kanta-palvelujen toimintaan vuonna 2021:

- 82% julkisen sektorin vastaajista
  - vrt. 2020 49 %
- 76% yksityisen sektorin vastaajista
- 93% apteekeista

Yhteistyö: Kansallisia ja alueellisia sote-tiedonhallinnan ratkaisuja kehitetään yhdessä, vältetään päällekkäistä toteutuksia.

Case: Koronatodistukset

- Nopea reagointi
- Häiriötön toiminta
- Kustannustehokkaasti
- Keskitetysti

3,3 milj.
koronatodistusta
2021

**Tuotantoon
vientejä ketterästi
2-3 vkon välein**

Miten datan laatua parannettiin ja hyödynnettiin koronatodistuksissa?

Terveydenhuolto ja ammattilaiset

- Kirjaamis- ja toimintamalliohjeet ammattilaisille
- Ohjemateriaalit verkossa ja koulutukset
- Organisaatiokohtaiset raportit ja niiden seuraamiseen ohjaaminen ja ohjeistaminen

Potilastiedon arkisto

- Kooste-kannan datan laadun seuranta
- Hyödynnettiin dataa mahdollisten ongelmien selvittämisessä todistusten muodostumisessa

Potilastietojärjestelmät

- Muutokset pt-järjestelmiin
- Ptj-kohtaiset raportit datan laadusta, havaintojen läpikäynti ja toimenpiteistä sopiminen
- Tuki ptj-toimittajille käyttöönottojen edistämässä

Kanta-tietoallas ja THL:n erillistiedonkeruut

- Aineiston poiminnat ja raportit Kelan, THL:n, pt-toimittajien ja sote-organisaatioiden käyttöön
- Tuki ja tiivis yhteistyö liiketoiminnan kanssa > tarpeet raporteille ja poiminnoille ja niiden kehittäminen

Käytettävyys: hyvät asiakas- ja potilastietojärjestelmät tarjoavat ammattihenkilöille ajantasaisen kuvan asiakkaan tilanteesta Kanta-palveluita ja muita tietolähteitä hyödyntäen.

Asiakastiedot ovat viivytyksettä ammattihenkilöiden käytettävissä yli organisaatorajojen Kanta-palveluiden kautta.

Valmis käyttöönotttavaksi

Keskeisten terveystietojen yhteenvetotiedot

- Diagnoosit, riskitiedot, toimenpiteet, rokotukset, fysiologiset mittaukset, laboratoriotutkimukset ja kuvantamisen tutkimukset
- Tietojen haku Kanta-palvelujen tietomassasta helpottuu esim. diagnoosin avulla pääsee suoraan kiinni sitä koskeviin käyntiteksteihin
- Asiakkaan ajantasainen tilanne on helpommin koostettavissa

Uutta tulevaisuudessa

Tietokomponenttien hyödyntäminen laajenee

- Tarpeet:
  - Kanta tukee paremmin operatiivista toimintaa
  - Parempi käyttäjäkokemus & käytettävyys Kanta-tietojen käytössä aptj:issä
  - Kustannustehokkaat vakioidut ratkaisut
- Keinot:
  - Yhtenäiset tekniset ratkaisut Kanta-palvelujen rajapintojen ja tietosisältöjen osalta
  - Siirytään asiakirja-lähtöisyydestä tietosisältölähtöisyyteen: HL7 CDA R2 asiakirjoista HL7 FHIR resurssimuotoisiin tietokomponentteihin

Osallistu ja vaikuta

Tietokomponenttien hyödyntäminen laajenee

- **Ensiesittely** 23.5.2022 SOTE KA pääryhmässä
- Vaiheittainen eteneminen:
  - Lääkemääräyksen yksilöintitietojen palautus FHIR rajapinta 1.5.2022
  - Reseptitiedot hyvinvointisovelluksille. Reseptin tietosisältöjen palautus FHIR:lla v.2022
  - Sosiaalihuollon luovutusilmoitukset v.2023
  - Laajemman etenemisen tiekartta 1.1.2023 mennessä

Seuraa [Tietojärjestelmätoimittajien tuki - Järjestelmäkehittäjät - Kanta.fi](https://kanta.fi)

Luotettavuus: Asiakkaalle tarjotaan luotettavaa hyvinvointi- ja terveystietoa sekä tietoa hyvinvointi- ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista.

Omakanta vuonna 2021

Omakantaa käytti
Suomen asukkaista

3,8

miljoonaa
käyttäjää

39 %

käyttäjämäärän
kasvu

42,4

miljoona
käyntiä

3,4

miljoona
reseptien
uusimispyyntöä

31 %

kaikista vuoden
aikana tehdyistä
uusimispyynnöistä

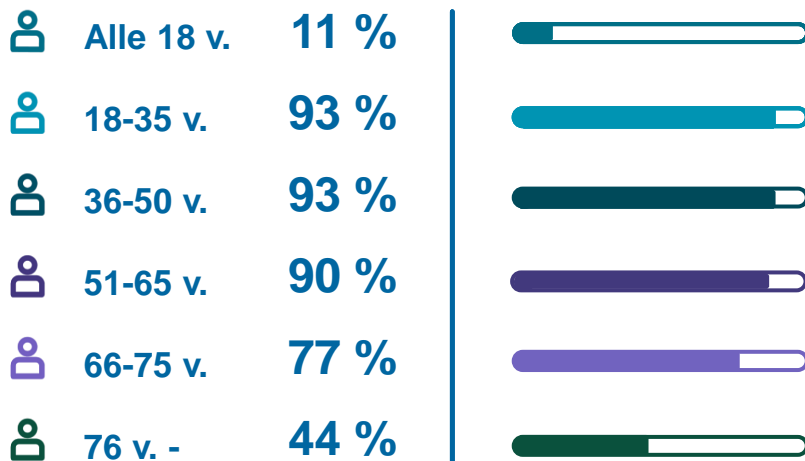
92 %

18-65
-vuotiaista

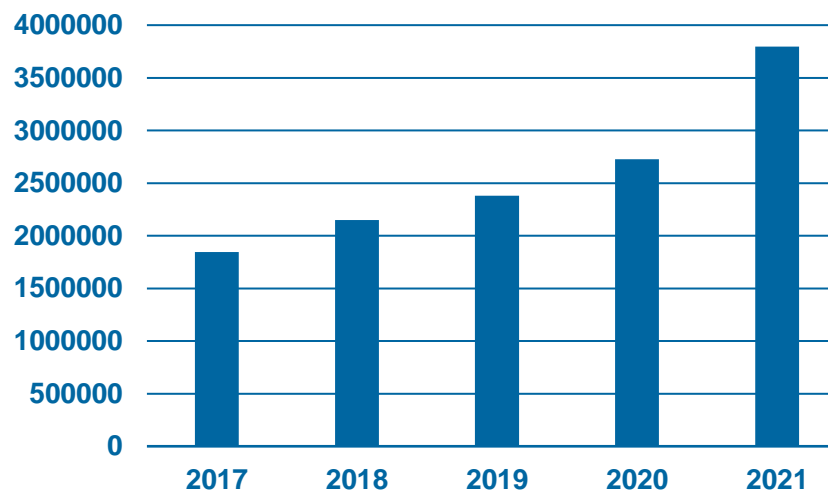
63 %

Yli 65
-vuotiaista

Omakannan käyttäjien osuus ikäluokasta

Omakannan käyttäjät

Omakanta
on kaiken
ikäisille

Omakanta kehittyy

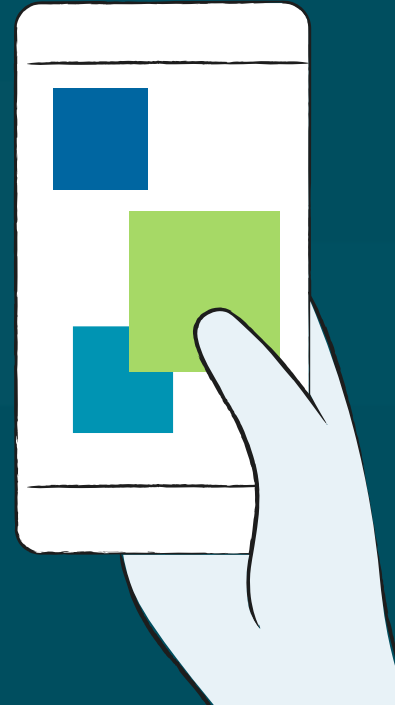
Tulevaisuudessa Omakannassa voit

1. Selata sosiaalipalvelujen tietojasi

2. Tallentaa omia mittaustuloksiasi:

- paino, verenpaine, verensokeri, lääkkeiden ottotiedot

3. Siirtyä helposti linkeillä eri palveluntarjoajien portaalien ja Omakannan välillä

Käyttää Omakantaa sujuvammin mobiilisti

Tulevaisuus: Kanta-tiekartat tiennäyttäjinä

Terveydenhuollon Kanta-palvelut

2022

- Kanta-informointi ja luovutuslupa
- Sairaala-apteekkien Sähköinen resepti
- Palvelupyynnöt potilastietojen hakuun ja tallentamiseen
- Ostopalvelun valtuutus 2.0
- Merkinnäntekijänmuutokset
- Ajanvaraustiedot
- HVA-rekisterinpitäisyys

2023

- Tietojen luovuttaminen SO-TE-välillä
- Kansalaisen hyvinvointitietojen hyödyntäminen terveydenhuollossa
- Laaja luovutuskielto
- Yksityisen työterveyshuollon rekisterin kielto
- Patient Summary (FIN→EU)
- Kysely- ja välityspalvelun uudet toiminnallisuudet
- Tietokomponenttimalli

2024

- Patient Summary (EU→FIN)
- Näkyvän valon valokuvat
- Suun terveydenhuollon kuvat
- Kysely- ja välityspalvelun uudet toiminnallisuudet
- Sote-tiedonhallinta-säädösten kokonaisuudistuksen edellyttämät muutokset
- Uusia rakenteisia tietosisältöjä
- Tietokomponenttimalli

2025

- Kysely- ja välityspalvelun uudet toiminnallisuudet
- Seulonnan kuva-aineistot
- Sote-tiedonhallinta-säädösten kokonaisuudistuksen edellyttämät muutokset
- Uusia rakenteisia tietosisältöjä
- Tietokomponenttimalli

Kanta

Kanta.fi

Pirjo Vuorikallas

Kanta-palvelujen päätuoteomistaja, Kela

pirjo.vuorikallas@kela.fi

Twitter: @PVuorikallas

Olemme myös somessa

  @kantapalvelut